

Nr. 29

Cena prenumeraty:
w Łodzi

Kwartalnie Mk. 945.
Miesięcznie „ 315.
za roznośnienie
55 mk. miesięcznie
Z przes. poczt.
Kwartalnie mk. 1160
Miesięcznie „ 385
poza Łodzią egz. 16

w Ameryce
1, dolara miesięcznie
Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 60.594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

**BUDUJMY
OJCZYZNĘ**
zgoda i praca!

KALENDARZYK

- 29 Franciszka Salez.
- 30 Martyny P. M.
- 31 Piotra Nolasko W.
- 1 Ignacego B. M.
- 2 Oczyszcz N. M. P.
- 3 Błażeja B. M.
- 4 Ansgarego i Andrz.

REDAKCJA

w ŁODZI
Al, Kościuszki 41
TELEFON 28.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela 29 stycznia 1922 roku.

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada.

**Wkrótce i
Król śmiechu**

CHAPLIN

27131

Dziś i

Człowiek-zwierze

Dramat w 6 akt. według rozgłoszonej powieści
EMILA ZOLA

„La bête Humaine”

Maria Orska i Józefem Runiczem
w rolach głównych.

Początek przedstawień o 4.15. w soboty i niedziele
o 3-ej pasaż-artout ważne tylko na 1-e seanse.

Dziś i

Ulubieniec publiczności niezrównany

Harry Peel

w 4-o serjowym cyklu obrazów p. t.

3 serja - JEZDZIEC BEZ GŁOWY - 3 serja

TAJEMNA MOC

dramat
w 6 akt.

Wstrząsające spotkanie Harry Peela z „Jezdźcem bez
głowy”. Nadzwyczajne przygody bohaterki i niebezpieczny
opacior po linie nad głowami rozjuszonych lwów i
Początek przedst. o 4.30. Widownia dobrze ogrzana.

G AND-1110

Człowiek bez nóg

— czyli —

UPADEK SZATANA

Potężny dramat w 7 aktach. 242B
Wzruszająca gra nieszczęśliwego kaleki.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

(wp) — Minister skarbu w porozumieniu
z min. spraw zagran. wyznaczył Adama hr
Tarnowskiego dla zbadania celowości na-
szych placówek zagranicznych, w związku
z oszczędnościami, jakie zaprowadzą obec-
nie rząd.

(wp) — Pod adresem min. spraw zagran.
p. Skirmunta nadeszła nota rządu kowień-
skiego w sprawie wileńskiej. Nota utrzy-
mana jest w tonie spokojnym. Bedzie ona
ogłoszona urzędowo.

(wp) — Do Wilna wjechała delegacja
z min. robót publ. p. Narutowiczem na
czele. Pan Narutowicz otrzymał specjalne
pełnomocnictwo.

(wp) — Wczoraj rozpoczął się w War-
szawie zjazd lekarzy sanitarnych.
Na przewodniczącego powołano b. mi-

nistra p. Janiszewskiego. Wice—prezesami
zjazdu są: dr. Legieżyński ze Lwowa, dr.
Bogucki z Warszawy, N. Surzyński z Po-
znania i dr. Kozłowski z Wilna.

Sekretarzami są: dr. Buszyński z Włoc-
ławka i dr. Trzebiński z Warszawy.

Rozpoczęły się referaty dra Boguckie-
go i Polaka.

(wp) — Został utworzony konsulac
polski w Koszycach.

Konsulem został Lechowski b. kierow-
nik konsulatu w Orawie.

W kotle europejskim.

BERLIN. 28 I. W Paryżu obiegają
pogłoski, iż rząd niemiecki przygotowuje
układ zaczepno odporny między Niemcami
i Rosją w odpowiedzi na traktat zabezpie-
czający francusko—angielski.

BERLIN. 28 I. Rathenau ma pozostać
ministrem spraw zagranicznych. Urzędowa-
nie ma objąć z końcem lutego.

PARYŻ, 28 I. Układy prowadzone
w Londynie między posłem francuskim
Saint — Aulaiem i lordem Courzonem chy-
biły celu. Ten ostatni wyjeżdża 31 b. m.
do Paryża celem osobistych pertraktacji
z Poincarem.

PARYŻ, 28 I. Omawiając ostatnią
mowę kanclerza Wirtha w Reichstagu
„Temps” zaznacza, iż niemiecki premier
nie szczędził pochwał i uśmiechów dla Anglii,
a ostrej krytyki dla Francji. —

„Echo de Paris” zaznacza, iż projekt

pożyczki wewnętrznej rządu Wirtha jest
chybiony, gdyż pożyczka ta nie będzie mia-
ła większego znaczenia niż papier, na któ-
rym będzie wydrukowana.

BERLIN, 28 I. Rząd niemiecki przy-
gotowuje wydawnictwo wszystkich tajnych
dokumentów Niemiec od 1871 roku — celem
poinformowania opinii świata, iż Niemcy
nie są winne wybuchowi wojny.

BERLIN, 28 I. Dziennikarzom fran-
cuskim zabroniono dostępu na sale posie-
dzeń Reichstagu. —

WIEDEN, 28 I. Prezydent przyjął
listy uwierzytelniające nowego posła nie-
mieckiego dr. Pfejfra. —

BERLIN, 28 I. Nota rządu niemiec-
kiego na ostatnią notę komisji odszkodowa-
nia została wysłana do Paryża. Tekst odpowie-
dzi jest trzymany w tajemnicy. —

Komisja Ligi w Wilnie.

Na otwarcie Sejmu Wileńskiego przyby-
ła już dnia 20 z Kowna do Wilna wojsko-
wa komisja kontrolująca Ligi Narodów, w
skład której wchodzi: japończyk Cuj—Cuj
i angił Kecnan, oraz dwaj oficerowie polak
Łubieński i litwijn Dalunas.

Obecność tej komisji najlepszym jest
dowodem, że zagranica uznaje plebiscyt
Litwy Środkowej. Wszystkie wersje o pew-
nych warunkach zastąpienia upadają.

Zasypane miasto.

BERLIN, 28 I. (wl) W Stambule
zapadła się 26 b. m. jedna z ulic na prze-
strzeni 150 metrów. Dokładne obejrzenie
miejsca katastrofy wykazało, iż całą pomie-
nioną ulicą a nawet całą dzielnicą miasta stoł-
na jakimś bardzo starym przysypanym mie-
ście. Tysiące podziemnych galerii oraz bu-
dynków świadczą o tem, iż w najbliższych
dniach możemy stamtąd oczekiwać interesu-
jących odkryć.

lewaniem muszę stwierdzić, że drukowane w Berlinie dokumenty są prawdą. Drab Siebert wykradł je i wykorzystał."

Oczywiście p. Sazonow zdementował tę fałszywą wiadomość żydowskiego pismidła, no... okazało się, komu wysługuje się żydowska prasa w Polsce. A także i „Kurjer Poranny” et consortes skwapliwie jej wiadomości powarzała „Berliner Tageblatt” cieszy się zaś z tego na całą gebę. (3) (Winc. Doł.)

Też nieźle przysłużyli się żydzi dziełki „zdolnościom walutowym” dawniej swojej; oczywiście Austrii Korona spadła już do 1 tysięcznej swojej przedwojennej wartości, 1-6 centima, a coraz bliższa jest chwila kiedy przestanie wogóle przedstawiać wartość. W kołach fachowych uważają, że dalsze zabiegi ministerjalne nie uratują położenia.

Zasadniczą przyczyną — sędzi dr. Lederer z Wiednia — są trudności, wynikające z traktatu w St. Germain, a w szczególności art. 88 i o jego uchylenie blaga na lamach pism berlińskich.

(Winc. Doł.)

Rzady żydowskie w Palestynie.

„Morning Post” donosi że w krótkim przeciągu czasu ma być ogłoszona nowa decyzja w sprawie Palestyny. Deklaracja Balfoura o utworzeniu w Palestynie narodowej siedziby żydowskiej, interpretowana dotychczas jako zapewnienie żydom dominującej roli w tym kraju, który ma się stać tak żydowskim, jak angielską jest Anglia — sprawa polityce angielskiej sporo kłopotu, zwłaszcza, że żydzi, poczuwszy się panami sytuacji, rozpoczęli ze zwykłą sobie bezwzględnością rugować Arabów i innych zasiedziały tam mieszkańców.

Obecnie do deklaracji Balfoura ma być wydany komentarz orzekający, że żydzi nie powinni się spodziewać żadnych politycznych, czy innych przywilejów w Palestynie lecz muszą stanąć na równych prawach z pozostałymi narodowościami.

Rola żydów wobec „mniejszości narodowych” (a właściwie większości arabskiej) w Palestynie jest bardzo charakterystyczna. Żyści bolszewicka dzikością usilowali onj wytepić tubylczą ludność, aż wreszcie filosemicka Anglia postanowiła położyć kres tej rozbójniczej polityce żydów.

Irredenta niemiecka na G. Śląsku.

Ze Śląska Górnego dochodzą wiadomości o utworzeniu niemieckiej organizacji dla polskiej części Śląska, mającej na celu „obronę” praw mniejszości niemieckiej. Organizacja ta powstała pod nazwą „Deutsch-Oberschlesischer Volkshund zur Wahrung der Minderheitsrechte”, w skróceniu „Deutsche Volkshund” z siedzibą w Katowicach. Organem tego nowego związku będzie „Kattowitzer Zeitung” która po długich pertraktacjach właściciela z polskimi nabywcami za cenę nieźmiernie wygórowaną przeszła w ręce tego konsorcjum niemieckiego, którego jednym z głównych akcjonariuszy ma być Stinne król przemysłu żelaznego i prasy niemieckiej. Nowa organizacja dzieli się na „Deutscher Wohlfahrtsbund” i „Deutscher Kulturbund”. Pierwszy wydział będzie prawdopodobnie prowadził akcje filantropijne, mająca na celu podtrzymanie liczebnie silnego żywiołu nie-

mieckiego na Śląsku za pomocą rozdania za pomocą i towarów. Drugi wydział organizuje opiekę nad organizacjami oświatowymi i kulturalnymi. Oba wydziały mają jednocześnie istniejące dotychczas na danym polu organizacje, w dalszej perspektywie jest także opieka nad rozwojem stanu gospodarczego.

Polskie pisma na G. Śląsku wskazują na to, że nowa organizacja niemiecka wyrosła na podstawie znanego z okresu walki plebiscytowej „Deutscher Ausschuss”. W nazwie nasuwa się także silne podobieństwo do „Deutsch-tumbundu” który na terenie Śląska uważa wi docznie za wskazane wzwyżskąc moment dzielnicowy już w samej nazwie.

„Gre. zzeitung” referując o założeniu nowego związku zwraca się z zapytaniem do rządu polskiego, jakie dotychczas poczynił kroki, aby zabezpieczyć los Polaków na niemieckim Śląsku?

Powrót Lorda Curzona

Narady z Poincarem. Sprawa Polski niezadowolona. Wyjazd do Genui.

Poincare ma szczęśliwą rewę. Jego zamiary i projekty przybierają kształt realne.

Lord Curzon powrócił do Londynu i natychmiast odbył konferencje z ambasadorem francuskim w Londynie Saint Aulaire'm Obrady dotyczyły wyłącznie sprawy układu zabezpieczającego angielsko-francuskiego i zmiany jego brzmienia wedle opracowanych przez Poincare'go projektów.

Wyniki rozmowy między Curzonem a Saint Aulaire'm są zachowywane w najszybszym tajemnicy. Natychmiast po tej naradzie zebrała się Rada Ministrów, która podobno jest przychylnie usposobiona dla żądań Poincare'go. W miejscie konwencji militarnej i morskiej wejdzie obozów jeneralnych Francji i Anglii.

Jedyną sprawą, w której Rząd Angielski trwa przy swym dotychczasowym stanowisku, jest sprawa Polski, czyli Rząd Brytyjski nie zamierza rozszerzyć traktatu również i na ten wypadek, gdyby Francja włączyła się w ewentualną wojnę polsko-niemiecką.

Jest to jednak dla Francji i dla Polski sprawa zasadnicza, albowiem trzeba koniecznie mieć taką siłę, aby w razie napadu Niemców na Polskę, można było te inwazje poskromić.

Nie widzimy też racji, aby Anglia głosząc za utworzeniem Polski, rzuciła ją równocześnie na pożarcie tym samym Niemcom.

Są to niekonsekwencje, które wyłumaczyć można jakimiś ukrytymi celami angielskiej polityki. Lord Curzon wybiera się do Genui na konferencje, która ma się odbyć 8-go marca. (1)

Odroczenie konferencji w Genui

Jak się dowiadujemy z Waszyngtonu, ze względu na trudności organizacyjne konferencja genueńska ma być odroczone. (3)

Rozruchy we Wiedniu.

(k) Austriacy urzędnicy państwowi odbyli posiedzenie w sali głównej ratusza, na którym wygłaszano mowy przeciw rządowi i przeciw ministrowi skarbu. Zgromadzeni udali się na Herrengasse, gdzie wysłano delegację do kanclerza. Zajścia te wywołały w mieście wielkie wrzenie. (3)

KRONIKA TYGODNIOWA.

Czarna gielda w Łodzi i redaktor jej oddany. Zaręczony istniejące czarnej gieldy. Piasek magistracki i ludyk obywatela. wykup tramwaj i wizyta Magistratu. Nowe wydanie 1001 bajki, czyli woda ciąg łódzka, kanalizacja elektryczna i gazownia. Korona austriacka tanieje. Możeby Magistrat konkurował o nakięcie koron. Artyzkie studnie. Gazownia nie chce Elekunksta. Poż. zoszki dam i szczypiący róż. Wieża Babel.

~~~~~

— Jeśli chcesz, Mojsze, zrobić zwyżkę na swoje dolary, to ty musisz iść do redaktora i zrobić z nim interes.

— Jaki interes można zrobić z takim redaktorem?

— Bardzo prosty. On potrzebuje napisać w swojej gazecie, że w Łodzi to idzie taki interes, że już 120 wagonów towaru białego i wełny wywieziono!

Jaki to wpływ ma na dolary?

— Delikatnie on wytłumaczy, że przemysłowcy tylko dolarami chcą zapłaty.

— Aj, aj, jaki ty mądry Lejbus. — Ale do którego ja mam iść redaktora?

— Chyba do „Rozwoju” nie polecisz.

— Ty wiesz, że ja do „Rozwoju” nie polece, bo to jest trefne pismo, ale ja wiem o kim ty mówisz... o tym naszym, porządnym redaktorze.

— Still już wszystko zrobione.

Nic dziwnego, że tyle gwałtu na czarnej gieldzie narobiła wiadomość o 120 wagonach towaru, który trzeba było nabyć za dolary.

Rezultat jednak nie należał do nadzwyczajnych. Dolary podniosły się o sto marek. Aby na drugi dzień „klapać” na nowo i otrzy-

mać onegdajszy kurs.

Ale tymczasem ktoś żywszy zbył swoje dolary i zarobił...

Gielda czarna żyje!

Jakże nie ma żyć przy naszych stosunkach? Jeśli kupiec potrzebuje pieniędzy na wypłatę weksłu i idzie do banku po kupno walut obcych, to tam ich nie otrzyma inaczej, aż za specjalnem zezwoleniem delegata ministerstwa skarbu. A na wydanie świadectwa takiego trzeba przedstawić dowody zagraniczne, rachunki lub inne ważne dokumenty, co pochłonie tyle czasu, że idzie się na czarna gieldę i kupuje marki, placąc na sztuce każdej perwien haracz.

Nie tylko jednak skarb tak szczerze dba o swoich poddanych, iżby ci pamiętali, że przecież jest w Polsce jakaś potężna władza. Dziś każdy na taka nutę nastrojony. Robociarz pamięta o fabrykancie, przemysłowiec o kupcu, kupiec o klienteli, a magistrat o swoich owieczkach, których jest pastuchem.

Zeby jednak pies magistracki, którego puszcza się na mieszkańców, opłacać ich ciężary i placących hojnie lawnikom i innym dwgнитарzom z wyborów, mógł bezpiecznie operować przy ludykach obywatelskich, od czasu do czasu zabawią się pokaleczonych silnie różnymi bałeczkami, które ludek bezkrytycznie wysłuchuje.

Do tych nieustannie powtarzających się bałeczek należy i bajka o wykupie tramwajów.

Tramwaje w zwykłych warunkach stanowią pewien dochód miasta, a tego rodzaju dochody, jak z wodociągów, elektryczni, gazowni i tramwajów wpływają na to, że miasto

mniejsze opłaca podatki.

W dzisiejszych jednakże warunkach, gdzie waluta jeszcze nie regulowana, gdzie a prowizacja miast i rodzin wymaga dużego nakładu, te instytucje przestały być złotem jabłkiem.

Nawet w Berlinie, gdzie zarząd miasta wziął w swoje ręce tramwaje, dziś ródby się ich pozbyć. Proponował on już wielu spółkom akcyjnym ten interes, ale i te nie spieszą się z ich objęciem, dla tego, że tramwaje są bardzo w złym stanie i dobrze podniszczone i dużego nakładu wymagają, aby je do porządku wraz z niezbędną ku temu linią doprowadzić.

Pocóż więc nasze miasto do tego stopnia spieszy się z odebraniem tramwajów z rąk konsorcjum, że aż o północy nachodzi magistrat biura tramwajowe, aby towarzystwo przepisało im cały ten interes?

Ha, poto chyba, aby tramwaje obsadzić na koszt miasta swymi ludźmi, których obowiązkiem byłoby popieranie towarzyszów przy wyborach do władz municypalnych i Sejmu.

Szcześciem, że Towarzystwo śląda się z ludzi upartych i tramwajów oddać nie chciało. Stąd proces. Jak się skończy trudno przewidzieć.

Towarzystwo tramwajów może powiedzieć: — Chcesz wziąć tramwaje — zapłać gotówką bracie.

Wtedy magistrat nasz się zachłynie i nie będzie wiedział co odpowiedzieć przed sędzią. Prawdopodobnie chcąc na swoim postawić wysła swoich delegatów, na koszt miasta do Wiednia, aby tam zaciągnęli dług w kołach na tramwaje.

Dnia 25 stycznia, przyszy lat 56, zmarł

ś. † p.

Stanisław Mrowiński

Obywatel ziemski

w majątku Zalew, i pochowany dnia 28 b. m. w parafii Mikołaj: wice.
O czym zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu.

Żona, córki i rodzina.

Z POWODU ZGONU PAPIEŻA.

Powołany przez zebranych w dniu 24 stycznia reprezentantów władz, instytucji publicznych i wszystkich zawodów Komitet, mający się zająć urządzeniem obchodu żałobnego z powodu zgonu Ojca świętego Benedykta XV, przysyła nam następującą odezwę:

W objawach żaloby całego świata cywilizowanego, a przede wszystkim świata katolickiego, z powodu zgonu Ojca świętego Benedykta XV, weźmie udział miasto Łódź w niedzielę po południu dn. 29 i w poniedziałek 30 stycznia b.r., poświęcając się modłom za zgasłego Papieża.

Nabożeństwa odbędą się w następującym porządku: Niedziela 29 stycznia:

We wszystkich kościołach parafialnych żałobne nieszpory z kazaniem i konduktem przy katafalku.

Nabożeństwo to będzie urządzone w tym celu, aby wielkim zastępom pracowników, którzy w poniedziałek będą zajęci w fabrykach, dana była sposobność wspólnych modłów za zmarłego Ojca Świętego.

Nieszpory w katedrze celebrować będzie i kazanie wygłosi sam Ksiądz Biskup.

W poniedziałek w kościołach parafialnych: 1. o godz. 8 rano żałobne wigilie. 2. o godz. 9 i pół msza św. dla dziatwy szkolnej z obrębu dotyczącej parafii. 3. o godz. 10 msza św. śpiewana i krótka egzorta dla parafian i dla młodzieży szkół średnich z obrębu doty-

czacej parafii.

W Katedrze

1. o godz. 8 i pół rano odśpiewają kapłani i klerycy Seminarium Duchownego żałobne wigilie. 2. o godz. 9 i pół msza św. dla dziatwy szkół powszechnych znajdujących się w obrębie parafii katedralnej. 3. o godz. 10 msza św. i krótka egzorta dla młodzieży szkół średnich z obrębu parafii katedralnej 4 o godz. 11 i pół pontyfikalna suma z mową.

W nabożeństwie mają zamiar wziąć udział: Reprezentanci władz, instytucji publicznych korpus oficerski, kompanja wojska, cechy, stowarzyszenia, wreszcie delegacje uczniów wszystkich zakładów średnich.

Punktualnie od godziny 12 w południe rozlegać się będzie przez kwadrans głos dzwońców wszystkich świątyń naszego miasta, o tej też godzinie przez 5 minut ruch wszystkich pociągów tramwajowych ustanie.

A teraz apel do publiczności.

Zmarły Papież był „Papieżem Pokoju”. W czasie najkrwawszych zmagañ się wojennych czynił usilnie starania, aby walczące strony zawarły pokój, projektami zaś swymi podawanymi światu i własnymi dziełami starał się złagodzić okropności wojny. Z tego powodu godzi się i niewątpliwie jest potrzebą sere ogółu, aby pamięć Zgasłego „Papieża Po-

Wiedeń dawniej nie chciał zrobić tej operacji, ale dziś z największą chęcią uczynił by to aby się pozbyć koron, których już przemysłowcy austriaccy w zamian za swój towar przyjmować nie chcą.

Drugą taką bajeczką magistracką są wodociągi.

Plany na wodociągi oddawna zostały zupełnie wykonane przez Lindlej'a, jeszcze za czasów rządów moskiewskich.

On zaproponował wziąć wodę z Pilicy, obliczył koszty, naznaczył drogę dla wodociągów. Wszystko to było zrobion, nawet wskazał miejsce na zbiorniki.

Magistrat miał w tym kierunku wszystko gotowe, prawie do szczegółów przygotowane. Zalecał Lindlej nawet, pomimo konkurencji moskali, aby miasto robiło to swoim kosztem, sposobem administracyjnym, chociaż nieco droższym, ale zato dającym większą gwarancję dobroci materiału i wykonczenia.

Już wtedy inżynier Nietyksa, przybywszy z Moskwy do Łodzi, polemizował w „Rozwoju” z Lindlej'em, że Łódź posiada olbrzymie baseny wody pod ziemią i te baseny można zużytkować. Wskazał nawet, że na Widzewie najlepiej poszukiwać tej wody i kuć studnie artezyjskie.

W tych czasach wywiercona studnia w fabryce Poznańskiego dała świetne rezultaty. Woda w rurach podniosła się bardzo wysoko, na czym Towarzystwo oszczędziło dużo siły parowej.

Teraz magistrat trochę oprzytomniał, gdyż „Rozwój” stara się go przekonać, że bez pieniędzy nie zrobić nie można, a magistrat ma wiele projektów, ale zato jeszcze więcej

dlugów.

Dziś chce wykupić tramwaje, kiedy za 12 lat bez grosza może je przejąć. Rozumniej magistrat by zrobił, gdyby zażądał w ciągu tych 12 lat rozszerzenia linii.

Do cudownych snów magistrackich należą cegielnie, bowiem z przedsiębiorstw cegielnic daly najlepsze rezultaty, bo po obliczeniu kradzieży cegła z tych cegielni miejskich kosztowała dużo więcej, niżby ją nawet z Warszawy sprowadzono.

Gazownia wreszcie wstąpiła w ślady, nauk towarzyszy. Zachciało się pracownikom u sunicia inżyniera Ekerkunsta, ale tym razem towarzysze powiedzieli sztyli! nie można i wszystko ucichło narazie—ale na krótko.

Wczoraj nam nadesłali pracownicy gazowni wiadomość, że przystąpią do strajku, do póki nie usuną inżyniera Ekerkunsta!

Co w tym wypadku uczyni magistrat. Pewnie partja poświęci burżuja dla towarzyszy.

Coby to jednak było, żeby tak pracownicy Magistracy ogłosili swoje weto, że nie chcą ani p. Rzewskiego, ani para Stupnickiego, i jeżeli Rada ich nie usunie robią strajk włoski, lub hiszpański, najprościej P.P.S.

Do wabików magistrackich należy także projekt budowy teatru dla Łodzi!

Odnowa spalonego teatru „Rozmaitości” w Warszawie pochłonęła już dotąd 57 milionów marek, a nie wykonczono jeszcze połowy zamierzonych robót.

Łódź zadłużona po uszy, boć magistrat miasta w tym kierunku nie oszczędzał, tymczasem do swoich najpilniejszych projektów zalicza budowę teatru, „bo już coś zebrał z kinematografów oszczędności”.

Wszystkim, którzy wzięli udział w wyprawieniu zwłok

a. t. p.

Józefa Mazurkiewicza

w szczególności Szanownemu Zarządowi Z. K. Scheiblera i L. Grohmana oraz kolegom współpracownikom i znajomym najserdeczniej ze Bóg zapłać składają

65K1

Żona i dzie-

koju” uczczoną została także przez inne jeszcze objawy żaloby.

Mianowicie Komitet wyraża przekonanie że 1) właściciele kamienic ozdabia je żalobnymi flagami, albo w braku ich flagami narodowymi lub papieskimi z przypiętymi czarnymi wstęgami lub kokardami. 2) że właściciele wszystkich sklepów zamkna je na czas od godziny 11 do 12 w południe.

Zawieszenie widowisk teatralnych i filmatograficznych w poniedziałek 30 stycznia spotka się niezawodnie z uznaniem całego społeczeństwa naszego miasta.

KRONIKA

Przerwanie nauki w szkołach.

Z powodu kilkunastostopniowych mrozów prawie wszystkie szkoły w m. Łodzi przerwały naukę. Przerwa zapowiedziana jest narazie do wtorku, ale o ile mrozy nie zęta, potrwa w dalszym ciągu.

— Podziękowanie Hoovera.

Inspektor Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom p. Grotowski otrzymał podziękowanie Herberta Hoover'a, przewodniczącego Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego, do dzieci Polski za przesłane mu albumy i autografy.

Treść listu w tłumaczeniu jest następująca:

Z podziwem słów tych słuchamy. Magistrat łódzki zrobił oszczędności! Nie wyda ich na potrzeby codziennego życia! Trudno jest jednak przypuścić, aby te oszczędności wystarczyły na wyciągnięcie fundamentów nowego teatru...

Ale tem się pociesza bezkrytyczna publiczność, a piesek magistracki szarpie dalej jej, w postaci podatków, spodarki, a teraz już dobiera się do żywej lydky...

Oby tylko nie gryzł panienek, chodzących podczas dzisiejszych mrozów w ażurowych pończoszках, bo tam by przy zimnie 10 do 15 stopniowem straszne pozostawił ślady zębów, tem więcej, że lydki już mróz wyszczypał.

Co to jednak może moda! Mamy najlepszy przykład na owych pończoszках.

Zaden doktor nie namówiłby takiej panienki do hartowania się w ten sposób, gdyby nie była moda!

Moda wszędy trafi, nawet do mogił, nad którymi magistrat ma budować z funduszy miejskich pomnik. Zda się nam jednak, że ta zabawa zostanie, jak wieża Babel niedokończona nigdy. Bo gdyby ją nawet towarzysze chcieli do końca doprowadzić, sprzeciwiliby się żydkowie, gdyby bolało ich to, że pomnik gojom postawiony — ukończono, a wieża żydowska nie doszła do skutku.

Takiej krzywdy, przez wroga na swoich sprzymierzeńców, nie przemiłby towarzysze. Redziemy mieli wiec w Łodzi druga wieża Babel — szkoda tylko, że przed nią nie było tonu międzynarodowego, dla międzynarodowych fikcji i projektów.

JOZEFINY

wyższa szkoła kroju i szycia

agrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie ziołym mecalem, w Belgii srebrnym i dyplomami uznania Łódź, Piotrkowska 163.
Kursy wyższe i niższe Metoda kroju według systemu francuskiego i angielskiego. Grundowna nauka pasowania miar, zeta i upinania.
Dla początkujących przygotowujemy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczulice nabierała, wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu otrzymują patenty ce chowe, lub świadectwa prywatne. 187 p 1

Do dzieci Polski: Jestem głęboko wdzięczny za piękne albumy i szereg autografów przysłanych mi jako oznakę, że rozumiecie przyjaźń okazaną Wam przez Naród Amerykański w okresie lat walki Polski od chwili zawieszenia broni. Jako przewodniczący Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego dziękuję Wam w imieniu całej organizacji a szczególnie w imieniu tych poświęcających się Amerykanów, członków Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego, którzy udali się w podróż do Waszego kraju i wiernie się przyczynili w pomoc, byście wyrosli na krzepkich i zdrowych obywateli. Mam nadzieję, że praca, którą mogliśmy dokonać wśród Was, może do stworzenia w Was tych ideałów wolności i cywilizacji dla których Ameryka przylażyła się do tej wielkiej wojny.

— Wybory do Sądu Handlowego.

Wczoraj o godz. 6 wieczorem w gmachu Sądu Handlowego odbyły się wybory do Sądu Handlowego.

Wynik wyborów następujący:
Na sędziów wybrani zostali:

Edward Babiacki, Henryk Barciński, dr. Brunon Biderman, Józef Dawidowicz, Herman Fleudenberg, Franciszek Glużla, dr. Emil Hirsberg, Karol Hofrichter, Stanisław Jarociński, dr. Józef Komic, Ludwik Korol, Paweł Sanne, Edward Weigtech, Karol Weil, Karol Zalewski i Oskar Ziegler.

Na zastępców:

Leopold Apfelblum, Emil Bennich, Franciszek Czamański, Józef Herman — Jarecki, Arkadiusz Jaskiewicz, Konstanty Kwecki, Wacław Klawe, Stefan Kochanowski, Jan Kowalski, Jakób Librach, Władysław Lindenfeld, Edward Macher, Józef Pogonowski, Artur Ramisz, Jan Sznajziński.

— Piękna Instytucja Czerwonego Krzyża.

W czwartek, dnia 2 lutego, o godz. 5 tej pn. ks. biskup Tymieniecki dokona uroczystego poświęcenia Ambulatorium Cz. Krzyża przy ul. Wólczańskiej Nr. 36 dla młodzieży szkolnej przy współudziale przedstawicieli władz.

Uprasza się kierowników szkół średnich i powszechnych o uczestniczenie w tej uroczystości.

Dn. 1 lutego ambulatorium zostaje otwarte. Od godz. 10—1 pomoc dentystyczna wylężnie i bezpłatnie dla młodzieży szkół powszechnych za okazaniem kartek od kierownika szkoły.

Od godz. 4—8 pomoc dentystyczna wylężnie dla młodzieży szkół średnich za opłatą od mk. 50.

Od godz. 3—5 specjalści różnych chorób, a mianowicie: dr. Ziegler — wewnętrznych, dr. Altenberger — laryngolog, Skusiewicz — skórnych, Manieufel — chirurgicznych, Garliński, Michalski i Więckowki — oczu.

Miesięczny koszt utrzymania ambulatorium przewiduje się do mk. 400,000. Na doprowadzenie lokalu do stanu używalności, — meble, instrumenta, lekarstwa i t.p., wydawkowano z kasy Oddziału Łódzkiego do miliona marek. (4)

— Płacić za bilety!

Komitet dochodów nieślatałych Czerwonego Krzyża zwraca się z prośbą do osób, które otrzymały bilety na maskaradę w dn. 5 | 1 i dotychczas za nie nie zapłaciły, o jaknajwcześniejsze uregulowanie należności w biurze Czerw. Krzyża (Piotrkowska Nr. 96) w godzinach od 9—3 po poł. (4)

— Żałobna chorągiew.

(as) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło Województwu Łódzkiemu wydać zarządzenie, aby w dzień pogrzebu zmarłego Papieża Benedykta XV, t. j. w dniu 30 b. m., na wszystkich gmachach rządowych, a w szczególności na gmachu urzędu wojewódzkiego, go wywieszono chorągiew państwowa, opuszczone na znak żałoby do połowy masztu. (5)

— Wstrzymanie widowisk.

(as) Komisariat Rządu na m. Łódź komunikuje, iż na skutek zarządzenia władz centralnych w dniu 30 b. m. (w poniedziałek) zostają zawieszony wszelkie widowiska teatralne, kinematograficzne, kabaretowe, koncerty i t. p., a to na znak żałoby z powodu zgonu Papieża Benedykta XV. (5)

— Emerytura.

(as) Na ostatnim posiedzeniu Magistratu została przyjęta projekt statutu emerytalnego pracowników miejskich. Zostanie on wniesiony na najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej dla zatwierdzenia. (5)

— Nosacizna.

(as) Wydział weterynaryjny stwierdził nosaciznę u koni w wytwórni maszyn młyńskich przy ulicy Rzgowskiej 48. Odwiodnie środki zapobiegawcze zostały zastosowane. (5)

— Z Rady Miejskiej.

Otrzymałmy zawiadomienie Rady miejskiej, że 3 (IV sesji) posiedzenie Rady miejskiej z porządkiem dziennym z dnia 25 b. m. odbędzie się we wtorek, dnia 31 stycznia 1922 r. o godz.

Posiedzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na liczbę obecnych. Przewodniczącą Radę Miejskiej Dr. J. Rozenblatt. (5)

— Zapomogi przedświąteczne

Memoriały zarządu głównego Zw. Pol. nauczycielstwa szkół powszechnych — złożone radzie ministrów i ministrowi skarbu w sprawie wypłacenia zapomogi świątecznej i tym nauczycielom, którzy z tytułu korzystania z ziemi postawieni byli tej zapomogi — odniosły pożądany skutek.

Onegdaj, tj. j. 26 stycznia, minister Michalski oświadczył p. jom Woźnickiemu i Smulikowskiemu, że polecił wypłacić zapomogi świąteczne nauczycielom i urzędnikom państwowym, którzy z racji korzystania z ziemi przy udzieleniu zapomogi zostali pominięci oraz, że od nowej zapomogi w wysokości 50 proc. poborów już nikt wyłączonej nie będzie. (1)

— Kiedy strajkować, to strajkować!

(as) Wczoraj odbyło się zebranie Zarządu Głównego Związku Dozorców, na którym postanowiono zwołać na dziś o godz. 3-ej w lokalu Okr. Kom. Zw. Zaw. ogólne zebranie dozorców. Przypuszczalnie zapadnie decyzja sra,kowa. (7)

— Bądźcie to samo, co w tym tygodniu!

(as) Na ostatnim zebraniu pracowników przemysłu skórzanego postanowiono zwrócić się do inspektoratu pracy o zwołanie konferencji z udziałem majstrów. Na prośbę inspektora Pracy cech majstrów chrześcijańskich odmówił wzięcia udziału w konferencji z powodu tego, iż sprawa ra wobec obecnego kryzysu jest nieaktualną. Pozostałe zwązki zawiadomiły inspektorat pracy, iż z zowodu zbyt krótkiego terminu nie zdążyli wysłać przedstawicieli. W rezultacie powyższego na przyszły piątek

naznaczona została konferencja, która ostatecznie zadecyduje sprawę pracowników przemysłu skórzanego. (7)

— Mrzonki „zagraniczne“

Grono największych przemysłowców oraz wiekze firmy w ogólnej liczbie 32 utworzyły spółkę handlową z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą „Związek Eksportowy Polskiego Przemysłu Włókienniczego“. Związek ma na celu zapewnienie polskiemu przemysłowi włókienniczemu potrzebnych dla jego egzystencji i rozwoju rynków zbytu zagranicy oraz zdobycie waluty zagranicznej. (7)

— Szczaśliwa „Zorza“

(as) Tow. Bezpł. Wyp. Książek dla dzieci „Zorza“ otrzymało od Magistratu subydium w wysokości 84,000 na zakup nowych książek. (7)

— Widocznie, druki są niejasno ułożone

(as) Jak dotychczas, większa część deklaracji została już w Magistracie złożoną. Nie zostały tylko mała ilość jest odpowiednio wyopłonią. Często znajdują się w rubrykach zupełnie niepotrzebne dane, jak np. wyszczególnienie przedsiębiorstwa, w którym dany osoba pracuje, zaś w określeniu pomieszczenia zupełnie zbędnym jest dopisywanie takich przybudówek, jak np. obora, stajnia lub buda dla psa. Również wiele deklaracji nie posiada daty wypełnienia lub podpisu właściciela domu. (7)

— Inwalidzi

Zarząd Powiatowego Koła Związku Inwalid. Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej zawiadamia swych członków, iż w dniu 5 lutego o g. 3 p. p. w sali Zw. Klasow., Dzielna 50 (41), odbędzie się roczne Zebranie. O liczna i punktualna przybycie uprasza Zarząd. (7)

— Bacność

(as) Tutajsze Woiewództwo poleciło pp. Starostom i Magistratowi m. Łodzi, by wydały odnośne rozporządzenie lekarzom weterynaryjnym, celem rozciągnięcia ściślego nadzoru weterynaryjnego nad końmi rewidowanymi. (7)

KOMUNIKATY.

— Józef Węgrzyn.

Rena Mirska, Helena Marcello-Palfiska, Edmund Gasński, Filipecki, Bryliński, Bełina Leszczyńska, Wania Manowska, Overto Janusz i wiele innych pierwszych Warszawskich sił, stanowiący zespół przy wystawianiu znakomitej sztuki Gabrieli Zapolskiej „TAMTEN“ na deskach teatrów Warszawskich, objeli te same role przy wykonaniu filmu podług wspomnianej sztuki. Wkrótce Łódź ujrzy ten niebywale sensacyjny film na ekranie kinoteatru „LUNA“ 2218—

Ze Stow. Polskich Kupców

Zarząd Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich zwraca się do członków stowarzyszenia z prośbą o przyjęcie udziału w nabożeństwie żałobnym z powodu zgonu Jego Świętobliwości Papieża Benedykta XV i zebrania się w tym celu w poniedziałek o godz. 10-ej w lokalu stowarzyszenia.

Jednocześnie zarząd uprzejmie prosi swych członków z powodu powyższego nabożeństwa o zamknięcie zakładów pomiędzy godz. 12—1 w południe. (4) 267—

Z Koła Pałca.

W poniedziałek 30 | 1, o godz. 7-ej w lokalu Koła, Piotrk. 17, zniny pomogę p. Kotoczkowski wygłosi dla członków i wprawa dzonych gości pierwszą pogadankę z cyklu: „O nowolwi kwiatów naszych mieszkań“.

Z: względu na ciekawy dla pań temat spodziewany jest liczny udział słuchaczek. (5)

— Dla repatriantów.

Na rzecz repatriantów zebrana suma 16,075 wręczyliśmy dnia wczorajszej przewodniczącej komitetu pani baronowej Heinclowej. 5

Rozwój przemysłu i handlu.

— Cięła warszawska z dn. 27 bm.

1/2% listy ziem.
za 100 rub 272
1% m. Warsz. 380 385
„obł. n. warsz —

Dolary St. Złd. 3400 3400
Marki niem 17 17,15
Franki franc. —
Funt y

Czeki i wpłaty.

Begja	271	274	London	144.0	14700
Berlin	17	17, 25	Nowy Jork.	5475	
Gdańsk	17 06		Paryż	281	289
Praga	67		Wiedeń	40-33,50	

Akcje:

Bank hand.	2400	Ostrowiec	5950
„ „ Dyskont.	—	Kadzki	1950
„ „ Kredyt.	2750 2850	Starachowice	40.0
„ „ Zjed. z. pol.	—	Zyrardów	58000
Cukier	19250 19200	Borkowski	1525
Drzewo	1525	Zegluga	1575
Lupop.	2975 2960	Jablkowscy	1170
		Nauta	1865

PRACA W SZWAJCARJI

W szeregu ciekawych i pouczających od powiedzi, jakie za pośrednictwem polskich urzędów konsularnych napływają ze wszystkich stron na ankietę Ligi Pracy, zasługuje na uwagę relacją konsula w Bernie szwajcarskim p. Kluczyńskiego.

W obecnej chwili — jak zaznacza autor — panuje w Szwajcarii ogólna tendencja powiększenia godzin pracy, a to ze względu na istotnie groźną sytuację gospodarczą, której zaradzić może jedynie zwiększenie produkcji, ułatwiając niektórym gałęziom przemysłu konkurencję z krajami o niskiej walucie — przede wszystkim więc z Niemcami. Tę konieczną potrzebę chwili rozumieją wszystkie warstwy społeczne, wszystkie ugrupowanie polityczne. Tak na przykład skrajnie socjalistyczny „Volksrecht“ w jednym z ostatnich numerów podaje bez komentarzy wiadomość, że robotnicy wielkiej fabryki obuwia Bailly dobrowolnie uchwalili przedłużenie tygodnia pracy do 52 godzin. Tak samo w przemyśle kornkarskim, w dziale haftów ręcznych i domowych zaprowadzony został 52-godzinny tydzień pracy.

Co do długości dnia pracy w handlu przyjęte jest otwieranie sklepów o godz. 8 (spożywcze o godz. 7 rano), zamykanie zaś ich o godzinie 7. Natomiast w kwestji odpoczynku obywatelskiego — żaden przymus nie jest stosowany; personal platny odpoczywa na zmianę od godz. 11 do 1 i od 12 do 2. Sklepy jednak (z bardzo niewielkimi wyjątkami) są w tych godzinach otwarte. Tam, gdzie pracuje sam właściciel, odpoczynek południowy regulowany jest przede wszystkim. W soboty sklepy zamyka się o godz. 5-tej, spożywcze jednak pracują o godzinę dłużej, niż w dni zwykłe, to jest do godz. 8. Banki, urzędy, biura i księgarnie są nieczynne już od południa.

Co do strajków, wolność ich jest zapewnią na, z drugiej strony istnieje też wolność pracy. Zatem robotnicy, którzy do strajku nie chcą przystąpić, znajdują się pod ochroną prawa, agitatorzy zaś i wicherzyciele pociągani są do odpowiedzialności sądowej za zakłócenie porządku publicznego.

Neleży wreszcie podkreślić niezmiernie ważny sposób zapobiegania strajkom powszechnym, mianowicie — w razie strajku — rząd ogłasza natychmiastową powszechną mobilizację, wobec czego strajki powszechne albo wcale nie dochodzą do skutku, albo są bardzo krótkotrwałe.

Takie panują stosunki w najdemokratyczniejszym państwie Europy.

JAK PRACUJĄ BULGARZY.

Jednym z krajów, które po wojennych przejściach niezwłocznie, a skutecznie zabrały się do pracy nad konsolidacją wewnętrzną jest Bułgaria. Jej przedstawicielstwo ludowe, Sobranie, w którym większość ma związek chłopski, uchwaliło reformy, dążące nie tylko do sprawiedliwego podziału ziemi, lecz

do zorganizowania wszystkich sił narodu do twórczej pracy, dla dobra ogółu. Rozumna, wyteżona praca — oto podstawą przyszłości. Tak pojęła zagadnienie swego bytu Bułgaria.

Kult pracy.

Stworzono więc t. zw. „armię pracy“, czyli wprowadzono powszechny obowiązek służby w produktywniej pracy. Wyniki tej reformy są doskonałe. By zaszczyć młodemu pokoleniu zamiłowanie do pracy, urządziła się corocznie w szkołach bułgarskich „tydzień pracy“. Chłopcy i dziewczęta odkładają książki i naukę i przez tydzień poświęcają się wyłącznie niepożytecznej pracy fizycznej. Porządkują i myją budynek szkolny, urządzają boisko i dziedzińiec, pracują w ogrodzie i t. d. Tym sposobem budzi się w dzieciach chęć do pracy ogólnego pożytku i ducha prostoty, która jest cechą charakteru bułgarskiego.

Rząd włościański i położenie gospodarcze.

Rząd bułgarski opiera się przede wszystkim na chłopach. Terytorjum bułgarskie nie było zniszczone w czasie wojny i wytworzyła się rolna tylko niezauważalnie zmniejszyła. Mimo to jednak i mimo dobrego urodzaju, ceny produktów podniosły się znacznie i ogólne położenie gospodarcze ucierpiało. Daje się to odczuwać szczególnie w miastach. Handel drobny i przemysł płacą wysokie podatki; zarobki podniosły się kilkanaście razy. Dla wielkiego handlu wprowadzono znaczne ograniczenia. Zarobki handlowe nie mogą przekraczać 8 proc. Władze mogą obniżać zbyt wysokie ceny towarów. Liczne formalności oraz postanowienia, skierowane przeciw ucieczce kapitałów, usuwaniu się od podatków i przeciw drożyzni krepnia handel biurokratyczny na formalistykę. Włościański rząd ostro przeciwstawia się zubożającym na wojnie kupcom.

Gospodarka zbożowa.

Nie brak jest Bułgarii produktów surowych, leśnych i rolnych. Wywóz zboża dokonuje się drogą wodną, przez Dunaj i morze Czarne. Handel zbożem był w ręku państwowego konsorcjum, przeciw któremu podnoszą no jednak wiele zażutów. Gospodarcze uprzywilejowanie tego konsorcjum i jego zbliżenie się z kołami rządzącej partji zjednało mu zacietych wrogów wśród handlarzy zbożem. Dzięki temu monopolowi rząd mógł przecież zadowolnić chłopów i zapłacić im wysokie ceny, usuwając równocześnie spekulację zbożową. Obecnie przywrócono wolny handel zbożem, co spowodowało nadmierną drożyznę chleba i rząd musi dokładać wielkie sumy na zaopatrzenie w chleb biedniejszej ludności. Równoczesne niżnienie cel wywozowych wywołało olbrzymią drożyznę cen wewnątrz kraju i zmniejszyło dochody skarbowe.

Handel z zagranicą.

Bułgaria ma wszelkie podstawy do doskonałego rozwoju gospodarczego, rząd musi jednak prowadzić dobrą politykę ekonomiczną i naprawić poniesione dotychczas błędy. O handel z Bułgarią starają się usilnie państwa centralnej Europy: Niemcy i Austria, które chcą tam wywozić szkło, porcelanę, chemikalia, towary włókiennicze i wyroby drzewne. Równocześnie Anglia założyła w Sofii oddział londyńskiej Izby handlowej, która ma dawać kupcom bułgarskim finansową pomoc przy zakupach w Anglii. Francuski przemysł także stara się o utrwalenie swych wpływów na rynku bułgarskim.

Z ostatniej chwili.

CO SLYCHAĆ ZE ŚLĄSKIEM?

(Od wł. koresp.)

Delegacja polska i niemiecka nie doszły do porozumienia w następujących punktach:

- 1) W sprawie przynależności państwowych zakładów przemysłowych.
- 2) W sprawie likwidacji niemieckiej

własności państwowej.

3) W sprawie opcji i przynależności państwowej.

4) W sprawie uprzywilejowania t. zw. „Schulvereinów“ na polskim terenie.

Skutkiem tego, jak również, iż nie które komisje nie zaczęły jeszcze swych prac (11 i 12) skutkiem różnych przyczyn delegaci polscy jak i niemieccy złożyli prośbę prezydentowi Calonderowi o odłożenie obrad.

PROGRAM PRAC SEJMU WILEŃSKIEGO.

WARSZAWA. 28. (wł) Według informacji z Wilna, program prac sejmiku wileńskiego będzie następujący:

Posiedzenie otworzy prezes Tymcz. Rady rządzącej p. Meysztowicz, poczem od da przewodnictwo najstarszemu z posłów ks. arcyb. H. ryniewiczowi; następnie dokonane zostaną wybory do komisji weryfikacyjnej oraz wybór marszałka. Marszałek wezwie następnie kluby do złożenia deklaracji co do przynależności Wileńszczyzny.

Na drugi dzień sejm wybierze komisję główną celem sprawdzenia deklaracji, mającej się udać do Warszawy.

Delegacja sejmiku wileńskiego przybędzie do Warszawy przypuszczalnie około 10 lutego.

ARESZTOWANIE.

W czasie aresztowań szpiegów w Wilnie, aresztowano również Kamerdynera i lokaj biskupa Matulewicza.

BOLSZEWICCY DELEGACI.

Wedle ostatnich informacji, otrzymanych z Warszawy, na konferencję w Genewie udadzą się z Rosji Lenin, Joffe, Litwinow i Krasin.

NACZELNIK PAŃSTWA W SPALE.

Stan zdrowia n. Naczelnika Państwa podczas dotychczasowego pobytu w Spale polepszył się wprawdzie, na żądanie lekarzy jednak pobyt n. Naczelnika Państwa w Spale został przedłużony jeszcze na okres najbliższych dni. (8)

ZE SZTUKI.

(Zyciorys debiutantki.)

Skutkiem badania przeszłości p. Izy Kremer, nasze władze wyświetliły, iż była ona agentka rządu bolszewickiego oraz długie czas kierowniczką czerezwczajki w Odessie.

Dalej załatwiała bardzo poufne polecenia rządu sowieckiego z przedstawicielami innych państw w Odessie. —

Podczas zajęcia Odessy przez wojska Denikina, została aresztowana, jako szpieg bolszewicki i tylko łapówką wykrciła się od śmierci. —

Następnie spełniała różne inne poufne polecenia Sowdepji i w sposób bliżej niewytłomaczony znalazła się na terytorjum Rzeczypospolitej. —

Skutkiem tego, rząd polski zaopiniował, iż osoba tego pokroju co p. Kremer nie korzysta z praw azylu i odwołał pozwolenia na jej występy w Warszawie.

Natomiast dzisiaj już trzeci raz występuje ona za pozwoleniem władz miejscowych w Łodzi, w Sali Koncertowej. —

Ano, widać Łódź leży w innym państwie, jak Warszawa. Ciekawymy dowiedzieć się, czy urzędnik, który dał zezwolenie na produkcję tej bolszewickiej divy, dostał chociaż gratisowe bilety wstępu na te żargonowe wieczorki?

38,395.

We wczorajszym numerze młondki z koła wstąpił numer: 3381,395. P. K. O. w Warszawie. (5)

Pomnik.

Gdzieś daleko, czy też blisko
Zył gospodarz p.w. en młody
Mnie szał, jakie miał nazwisko,
A że duże miał dochoiy,

Więc parobcy w jego włości
Zazd. ościli mu pieniądze
Jak bo często człek zazdrości,
Gdy się sam wychowa w nędzy

Rez więc przyszlł doń pospolu
I tak rzekną: „Możny Panie,
My wśród trudu i mozolu
Wzniesłszy tve posiadanie,

Lecz że teraz takie czasy
Przyszły, że się wszystko dzell,
Dopusć nas do swojej kasy,
Bysmy sami z niej nie wzięli“

A że nie był nazbyt skory
Kasę oddać im w tej chwili,
Więc nie wchodząc w rozmowory,
Pomęczyli i... zabili.

Fortuna się kołem toczy:
Gdy schronili się do lasu,
Inny zbó. tych zbóji zozy
I nie tracąc wiele czasu,

Powieszał niebożęta. Przeszły lata.
Zbóji, co zbóji pomordował,
Sam na koniec uciekł świata,
Przed innemi się ratował.

A zaś w gminie w lat tych wiele
Po zabójstwie gospodarza
Morderców tych przyjaciele
Jęli roli się grabarza.

Tam, „gdzie dotąd bohaterów
I geniuszów nie uczczono“,
Pierwszy pomnik dla tych zbirów
Barzo szybko uchwalono.

A jak to się często zdarza,
Ze skrzywdzony jeszcze płaci,
Więc rodzinie gospodarza
Taki list przyszlłi kaci:

„Przyjaciele pomnik tworzą,
Niech też udział wezmą oni
I tysięcy sto dolożę,
Również, więcej nikt nie bronł.

A gdy pomnik wreszcie będzie,
Niech na czele licznej rzeszy
Na odkrycie w pierwszym rzędzie
I rodzina też pospieszy“.

Koniec bajki. A gdy może
Zanyją mnie się młodzi,
Czy moralny sens wyłożę,—
Rzeknę— działo się to... w Łodzi.

Zetka. (2)

Kiedy Maurycy Jokał, jeden z największych fan'as'ów w literaturze, skreślił swoją książkę „Ludzie, którzy umierają dwa razy“ — nie prze-
czuwał on, że w pół wieku później jego okrutna fantazja zmieni się w jeszcze okrutniejszą rzeczywistość dla jednego z jego rodaków.

Człowiekiem, który przeżył powrotną drogę z krainy śmierci do życia, jest Dezydery Rakosi, urzędnik z Budapesztu.

W rozmowie z jednym z dziennikarzy opowiedział on swoje niezwykle przeżycia.

— W tym dniu — opowiadał, — w którym Bela Kun i jego zwolennicy zmuszeni zostali do ucieczki przed wkroczeniem wojskami rumuńskimi, — szeroki gościniec, wiodący od Gödöllö do Budapesztu, przedstawiał osobliwy widok. Wszędzie pełno uchodźców, nie przerwane sznury pojazdów różnego rodzaju, wyladowane szczelnie kuframi, tłumokami, skrzyniami. Wszyscy ci ludzie uciekali do stolicy — nienawni swego losu i życia. Ja byłem jednym z tych nielicznych odwrotnych, którzy zostali w Gödöllö. Ciężko musiałem to odpokutować. Zostałem bowiem przez rumuńskie władze wojskowe ku największemu memu zdziwieniu oskarżony o agitację bolszewicką. Sledztwo trwało bardzo krótko. Nie słuchano prawie moich tłumaczeń i zaprzeczeń. Na podstawie zeznania jednego ze świadków, który miał rzekomo widzieć mnie w szeregach armii bolszewickiej, skazano mnie na śmierć przez rozstrzelanie.

Poporządzono mnie odrazu na miejsce egzekucji. Ustawiono mnie pod drzewem. Padł pierwszy strzał. Runąłem na ziemię, ale żyłem jeszcze. Twarzą byłem zwrócony do ziemi. Wiedziałem, że jeszcze dwa razy strzelą do mnie i nagle błysnęła mi myśl, aby symulować śmierć, choćby i dwa następne strzały nie były śmiertelne. Gryzłem zębami trawę, aby silumć ból, jaki mi sprawiała rana. Padł drugi strzał, — czułem, że kula przebiła mi ramię. Teraz zbliżył się do mnie rumuński żołnierz i przyłożył lufę karabinu do mojej głowy. Wiedziałem że nadeszła chwila śmierci.

A jednak instynkt życia był tak silny, iż reszka świadomości uchwyciłem się nadziei, że przeżyję i ten trzeci strzał. Żołnierz wystrzelił i noc ogarnęła mój mózg. Przestałem myśleć i czuć.

Jak długo tak leżałem — rozstrzelany, a jednak żywy jeszcze — nie wiem. Kiedy się ocknałem — ujrzałem nachylaącą się nad moim „trupem“ kobietę wlejską. Kobieta ta o mało nie zemdląta, kiedy przemówił, prosząc ją o pomoc. Za godzinę znajdowałem się w łóżku. Miałem przestrzelone płuca i ramię, — a trzeci strzał, który miał być śmiertelnym, — przebił mi tylko okolicę ucha. Tryskająca silnym strumieniem krew przekonała żołnierzy, że już nie żyję.

Niebezpieczeństwo jednak nie minęło jesz-

cze, wszak egzekucję można było wykonać po raz drugi. Rodzina moja drżała z trwogi; przed drzwiami mieszkania naszego ustawiono formalne barykady. Coby to jednak pomogło w razie naporu żołnierzy?

Na szczęście jednak przygotowania okazały się zbędne, ponieważ książę Karol ukaskał mnie. Dopiero w jakiś czas później wyszła na jaw moja niewinność.

Dezydery Rakosi zaiste powiedzieć może, że wrócił z tamtego świata. (4)

Ostrzeżenie dla kobiet

Przed kilku dniami zdarzył się w Będzinie ciekawy wypadek, który odsłania rąbek tajemnej ostatnio tajemnicy porywania młodych dziewcząt.

Do domu państwa Br. zaszedł w sobotę wieczorem narzeczony ich 16-letniej córki Izabella — Jan Dybik, który przedstawił jej trzech kolegów.

Po zaprezentowaniu gości rozpoczęła się rozmowa, podczas której rodzice państwa wyszli na chwilę do przyległego pokoju.

Wówczas jeden z przybyłych rzucił się na młodą panią. Podczas szamotania się z nią jeden z pozostałych zdarł ze stołu obrus i przy pomocy swoich towarzyszy usiłował p. Izabelli nim głowę okrzęcić, by przeszkodzić wołaniu o pomoc.

Czynili to z widoczną wprawą, albowiem scena ta odbyła się prawie bez hałasu. Tymczasem ojciec panny przypadkowo skierował swe kroki do pokoju. Kiedy stanął w drzwiach napastnicy byli jeszcze zajęci zawijaniem w obrus swej ofiary.

Nie namyślając się, widząc, że nie sprosta silami czterem drabom, wybiegł czemprem z mieszkania i wezwał pomocy policji, która niebawem przybyła. Czterech policjantów wkroczyło do mieszkania państwa Br. jeden zaś pozostał na czatach przy wejściu na ulicę.

Bandyci widząc niebezpieczeństwo pozostawili swą ofiarę, a sami rzucili się do ucieczki.

Podczas gonitwy bandyci poczęli się odstrzeliwać, a jedna z kul ugodziła agenta.

Od kul policjantów padł ranny jeden z bandytów, główny zdaje się ich przywódca Stanisław Walaszek.

Rannego bandyty nie przesłuchano dotychczas z powodu ciężkiego jego stanu. Nie ulega jednakże wątpliwości, że mamy tu do czynienia z bandą ludzi zбочzonych seksualnie, którzy wynajmują sobie do swych celów znanych i śmiałych bandytów.

W związku z powyższą aferą nasuwa się przypuszczenie, że podana przez „G. Krakowski“ sensacyjna wiadomość o pochwartowanym trupie młodej blondynki, znalezionym w bagażu kolejowym, może posiadać ścisłą łączność ze zbrodniczymi machinacjami tej samej, dobrze zorganizowanej bandy zbrodniarzy, której policji dotąd nie udało się wysledzić. Prawdopodobnie jednak zeznania rannego zbrodniarza rzuca snop światła na osłoniętą mgłą tajemnicy aferę.

W CZAS ODNOWIC PRENUMERATE!!

Luna nad Polską

Świecić będzie z chwilą zaprowadzenia wszędzie oświetlenia elektrycznego za pomocą agregatów — benzynowo-elektrycznych.

- Bo każdy ma'atek postępowy powinien mieć światło elektryczne.
- Bo smutnie i niebezpiecznie wyglądają nasze stacje kolejowe bez światła elektrycznego.
- Bo do czego są stworzone nasze synagogy i kółka rolnicze? aby szerzyć postęp po wsiach i majątkach, a więc powinny mieć oświetlenie elektryczne, aby naoznacznie demonstrować swoim klientom korzyści postępu i kultury.
- Bo agregaty nie nznają 8 godzinnego dnia pracy, lecz pracują dzień i noc.
- Bo właściciele kinoteatrów są najmieszczliwsi ziemi ludzmi na świecie, o ile nie mają własnej stacji agregatu, a zależni są od prądu miejskich elektrowni, które ograniczają ilość i nie zawsze są czynne.
- Bo smutnie i ponuro wygląda miejscowość, nie mająca światła elektrycznego, z czego cieszą się bandyci i rabusie, grasując bezkarnie.
- Bo agregat pracować może w dzień jako siła pociągowa.

248-12

Ubezpieczenie w składzie fabrycznym „Argus“ Warszawa,
ul. Sienkiewicza Nr 14 — nie obowiązuje do kupna.

UCZELNIA PRAKTYCZNEJ HANDLOWOSCI

KAROLA 8 PAWŁA KINA KAROLA 8

Kolegowód gruntownie i praktycznie,
Stenografia najłatwiejszego systemu,
Wzorki nauki handlowej,
Języki.

30 Marek

warto wydać na tramwaj, by zwiedzić

Magazyn bielizny i towarów galanteryjnych

A. SPOBENKIEWICZA

272K2) ul. Piotrkowska 150.

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AAA Kupuję meble dywany garderobę maszynę do szycia placę najlepiej Wajraich Benedykta 19 458-6

AAA Kupuję meble dywany futra garderobę bieliznę maszynę do szycia placę najwyższe ceny Łaznik Benedykta 28 m 13 parter 448-15

A-A Kredens stół krzesła otomana łóżka materace szafy leżankę biurko sprzedam tania Piotrkowska 231-4 front 401-11

A Kredens dębowy z lustrem łóżka, stół, krzesła szafy, bielizniarkę otomana dywanową tremo sprzedam tania Sienkiewicza 59 m 21 Oficyjna "dragicie wojskie, pierwsze piętro. 633-4

Doty z cholewami sznurowane D mi i kalosze szoferskie do sprzedania. Ul. Skwerowa 22 m. 15, III p. 4

Szafa masiw dębowa tania do sprzedania Grabowa 32 a stolarza. 654-1

Sprzedam tania kawiarnię Staro - Zarzewska 52 róg Kilińskiego. 633-1

Uwaga! Najsolidniej i szybko posredniczy w kupnie, sprzedazy domow, willi majatkow gospodarstw, fabryk, browarow, mlynow, sklepow, restauracji, cakierni i innych interesow handlowych pler: wozorzone kaucyonowane Bioro Handlowe - Posrednicze Aleksandra Taszyckiego Lódz Piotrkowska 90 telefon 840 Bydgoszcz Dworcowa 13. 651-1

Sklep spozywczy sprzedam z powodu wyjazdu na wieś Brzezinska 56. 655-1

Kupię hantle (c ęzale) oferty w Rozwoju pod Ciężki 617-2

Sprzedam dom 3 piętrowy rogowy w śródmieściu w Bydgoszczy (kozyjnie tania wiadomość Chojny ul. Wesola 5 u Studzińskiego 569-1

Młyn motor elekt mrowany jest do sprzedania na Pomorza cena 4 miliony Informacje bliższe ul. Gdańska 91 u Szmida 571-1

Sprzedam 5 aparaty telefoniczne ścienne 100 sztuk mikrofonów 500 mtr druta dzwonicowego al Targowa 51 Czerwiński 580-1

Kupię leżankę Oferty z ceną składają w Rozwoju pod "Leżanka" 618-2

Sprzedam dom 5 piętrowy rogowy w śródmieściu w Bydgoszczy okazynie tania wiadomość Chojny ul. Wesola 5 u Studzińskiego 680-3

Sklep spozywczy z elektryczną ściana i mieszkaniem oraz kawiarnią sprzed Targowa Szewdt 679-4

Różne:

AAA Na wynalaty firanki i różne towary lokciowe Kilińskiego 40-10 front 2 piętro.

Akuszerka Nowakowska Dziełna 34-18 przyjmuje od 9-12 i od 3-6 p 174-5

Akuszerka i plikowa przyjmuje Piotrkowska 152-14 324-11

Młody człowiek na stanowisku poszukuje paniąkę lub młodą wdówkę uczciwą w wieku od 18-24 w celu matrymonialnym. Posag zbyteczny. Rzecz traktuje się na serio. Oferty z fotografiami: proszę składać w "Rozwoju" pod Mindy 429-2

CHOROBY żółtaka, ki zelt, nerek obstrukcji, i hemoroidy leczą Szwajcarskie ziola D-ra Brauera, Apteki i składy.

Maszynistka poszukuje pracy Oferty składają w Rozwoju pod Maszynistka 665-4

Osoba znająca się na gospodarstwie domowym wiejskim szyciu i kuchni poszukuje posady do zarządu domem Oferty pod Marja M do Rozwoju 656-1

Spółniczek z 5 mil marek poszukuje do założenia interesu samochodowego Oferty pod Samochód 636-8

Chłopca 16 letniego z pożądną rodziną oddam do praktyki za rzemieślnika na chętnie; za krawca na dogodnych warunkach dla pryncypala Oferty składać pod krawiec do adn Rozwoju 660-1

Potrzebna zdolna haicarka i wiad Gdańska 144-31 669-2

Krawczyń przy muje wezłką robotą krawiecką suknie słu bne i wieczorowe po 1500 mk Przejazd 51-9 do 6 wieczór 608-2

Potrzebna zdrowa mamka Ben nich Piotrkowska 103 zgłosz się u p T Zaleczyńskiego 664-1

Dna 25 przechodząc Placem Woźniak Piotrkowską i Przejazd zgubiono binokle w pochwę Znajdźca zechce oddać za wynagrodzeniem Sienkiewicza 34 m 57 678-1

KS AZEK wypożyczalnia tylnko same nowości Warunki dogodne Ognio Sienkiewicza 67 Rościszewska 667-1

Kawaler urzędnik w średnim wieku poszukuje przy inteligentnej rodzinie pokoja bez względu na oddzielne wejście Zawiadomić proszę Nawot 2 sklep A. Thonniec (cc 2 zd-351-1)

Uczeń 7 klasy poszukuje ko e petycji Oferty proszę składać w "Rozwoju" pod "Korepetytor" co 2 zd. 490-1

Od stycznia zapisy na nowe komplety języka francuskiego Kilińskiego 77 265-1

Student udziela korepetycji w zakresie 8 klas Gdańska 46 m 11 637-2

PRZESTROGA dla mojej klienteli !!

Wobec tego, że sąsiad mój w tym samym domu, mający sklep na parterze wszelkimi sposobami stara się moją klientelę wprowadzić w błąd, zapewniając wchodzących do niego, na skutek omyłki klientów, że jego sklep jest dalszy ciąg Jarmarku Łódzkiego, pozatem podrobił szyldy co do koloru, skopjował moją reklamę "Prosta droga" i t. d. wobec czego nawet do mnie doszły słuchy, jakoby Jarmark Łódzki mają za firmę niechrześcijańską, niżejszym przestrzegam Sz. Publiczność, że Chrześcijański Jarmark Łódzki mieści się przy ul. Piotrkowskiej 44, tylko na I piętrze, i niema nic wspólnego ze sklepem na parterze. Prosząc o łaskę wzięcia powyższego pod uwagę, polecam skład mój bogato zaopatrzone we wszelkiego rodzaju towary jako: wielki wybór modnych damskich kostiumów, sukna, wełny, półwełny, podszeaki, płótna, mety, a na sezon letni: kratony satyny, bany, podszewki, bogaty dział męski: ubraniowe, spodniowe, gotysty, etajliny; bogaty dział damski: ubraniowe, spodniowe, wesele ubrania: palta męskie, damskie i dziecinne w wielkim wyborze. Bielizna, obuwie, pończochy, rękawiczki, chustki, chusteczki. Własna pracownia krawiecka przyjmuje obstatunki na miarowe ubrania z własnych i powierzonych materiałów. Właściciel: Bronisław Jawoda.

Poszukuje współnika z dwoma miljonami do korzystnego interesu wiadomość Piotrkowska 284-51 648-1

Samotny poszukuje mieszkanie ewentualnie pokoju przy rodzinie bez lub z meblami ofertę w Redakcji Rozwoju sub Techniki 954-5

Przybił się wyżeł (szczeka) brązowy ogon krótki uszyści te pierś biała Odebrać można ul. Rajtera 11 Brzeziński 641-1

Wdzięcznie kuźnię w śródmieściu Oferty proszę składać do Rozwoju pod zżnia 639-1

Okazycznie tania Obrączki słu bne i złote pierścionki i różna biżuteria oraz garderoba nowa i używana Rutkowska sklep komisowy Główna 33 570-7

25.000 wyzaw obcych słownik M Arcta wydanie nowe dziewięć ośmiu do droż 2400 mk w ozd oprawie 2,760 mk z przes. pocztową za zaliczeniem 2475 w ozd opr 2,860 mk, Nakład M Arcta Warszawa Nowy Świat 35 235-1

Inteligentna rodzina poszukuje 2-3 pok. z kuchnią. Oferty proszę składać do Rozwoju pod "Rodzina" 561-1

STUDENT udziela matematyki chemii i fizyki język Kilińskiego 86 m 3 godz 1-2 517-2

Przybił się pies biały uszy złote ogon obcięty na prawem oka zółta plama odebrać można Wólczńska 67 M Czeremuszkin 64-1

Jest do oddania na własność dziewczynka 2 miesięczna nie chrzczona wiadomość Szkolna 26 IV p 695-2

Potrzebna zakrojczym do magazynu ubiorów damskich Piotrkowska 275 firma Capanek 698-3

Chłopiec 10-letni pragnie iść do nauki do stolarza Andrzeja N33 m 9 678-2

Młoda inteligentna osoba znająca się gruntownie na gospodarstwie przyjmie do posady na wsi i może być w księdza Oferty do Rozwoju pod A K 681-2

Pokój umeblowany z utrzymaniem do wynajęcia (na trzy miesiące może odnieść dwa złączone oferty w Rozwoju sub Złączone 184-3

Zdolna krawcowa poszukuje szycia w domach przywiałych wiadomość Główna 65 w sklepie spozywczym 688-2

Paniąka umiejąca szyc poszukuje jak egokolwiek zajęcia w rywnym domu Nowo-Cegielniana 66 m 15 682-5

BIELIZNIARKA zdolna poszukuje trzeźba ul. Zachodnia 21 II p m 7 684-2

NAUCZYCIELKA z koń wersacją francuską do 8 letniej dziewczynki na 2 godziny dziennie (od 2 do 4 popoł.) potrzebna zaraz Osobiste zgłoszenia K Wolski Zachodnia 50 I p codziennie od 3-5 pp 638-1

Zagubione dokumenty

Pawłowska Jadwiga Sienkiewicza 59 zgubiła tymczasowy dowód osobisty wyd w Łodzi 644-1

Pruszynowska Marja Zienona Kynek 3 zagubiła paszport niemiecki wyd w Łodzi 634-2

Głbi Jan zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną przez 4 Lyon Land armierji szwadronu Zapasowego w Łodzi 607-2

Nowicki Zygmunt zagubił dowód osobisty wyd w rabjanicach 671-2

Zagubił paszport niemiecki Stanisława Wasilowskiej z gminy Bratoszewice 67-2

Janusz Kudoit zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w P K U w Krakowie 631-1

Ożarówka Szczepan zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 590-1

Lamprechtówna Zofia zagubiła matrykulę wy z gimnazjum Piotrkowskiej 577-2

Janusz Lesnaewska "gymnazjum" zagubiła paszport polski Wydany w Brzezina 694-3

Grajczyk Stanisława Łomżyńska 6 zagubiła tymczasowy dowód osobisty wyd w Łodzi 677-3

Ana Godzikówna Cegielniana 6 zagubiła dowód osobisty wyd w Łodzi 680-3

Wętkowska Józefa zagubiła paszport rodzinny niemiecki wydany w pow. konińskim

CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 5 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 80 mk. DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 4 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ ZAGRANICZNE 100 PROC. DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Można zamawiać "Rozwój" w Zgierzu u p. Lacha, w Pabianicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Każda nowa podwójka obowiązuje też przyległe ogłoszenia od dnia zmiany cen bez urzędniczego zawiadomienia.

NOWOSCI

Dziś sensacyjny dramat amerykański: „WHITECAPPEL”

Od jutra **URODA ZYCIA** St. Zeromskiego

Wstrzasające sceny jak: rzeź Pragi przez Rosjan i wiele scen zapisanych w smutnych dziejach Narodu Polskiego na ziemi Ojczyściej.

27781

P. U. Z. A. P. P.

Komisja Włókiennicza

ŁÓDŹ,

Al. Kościuszki 1, III. p.

Ogłasza niniejszym

PRZETARG № 4

na sprzedaż: bawełny, przedzwy bawełnianej, odpadków bawełnianych wigoniowych szarpanych i nieszarpanych.

Oferty z podaniem ceny loco Magazyn Komisji Włókienniczej, należyte ostemplowane, winny być składane w Biurze Komisji najpóźniej do dnia 8-go lutego 1922 r. włącznie.

Wadja, w wysokości 10% ofertowanej sumy, winny być złożone do P. K. K. P. w Łodzi na rachunek Komisji Włókienniczej nr. 477 na dwa dni przed złożeniem oferty, t. j. najpóźniej do dnia 7 lutego 1922 r. Pokwitowań z P. K. K. P. przedstawiać nie potrzeba.

Otwarcie kopert nastąpi w Biurze Komisji Włókienniczej w dniu 9 lutego 1922 r. o godz. 4 p. p. poczem niezwłocznie zarządzony zostanie przetarg ustny, poczynając od najwyższej ceny ofertowej.

W przetargu ustnym wezmą udział jedynie ci oferenci, którzy ofiarują w przetargu ofertowym **cztery najwyższe ceny**.

Przemysłowcy, którzy przerabiali bawełnę dla Komisji Włókienniczej, będą mieli **warunki ulgowe**. Warunki przetargu winny być podpisane przy złożeniu oferty.

Próbki, informacje i szczegółowe warunki — w Biurze Komisji Włókienniczej od godz. 9-ej do 11-ej rano w dni powszednie.

278-2s

ZARYBEK KARPI

w każdej ilości i wielkości
na funty i na kopy ma na sprzedaż
od 1-go marca r. b.

Zarząd m. g. t. k. **DLUTÓW**
poczta PABJANICE
powiat ŁASK.

269D

Radzę wszystkim zwieźć skład hurtowo - detal. pod firmą „Najtańsze źródło”

bo w mieszkaniu prywatnym

Łódź, ul. Dzielna № 34.

Małopolamy, Piłtno rozm. Piłtno kolor, Parpur (wszystk.),
Prześcieradła, Reczniki, Obrusy, Kapy Surówki Caigi, Chu-
stki, wełna na Suknie i Bluzki, Etaminy, Batysty, Kretony,
Woale, Szewoty, Bostony, Korty, Sukno, Wełny,
Satyny i inne tow.

Jedyny najtańszy skład zakupów dla kupców i kooperatyw
Ceny znacznie niższe! 15081

**WÓDKI CZYSTE
LIKIERY**

CENY KONKURENCYJNE

ST. KULAGOWSKI & S=
ŁÓDŹ, Przejazd 40/44

Miljon marek i pracę

ofiarujcie miły, energiczny, do korzystnego interesu, przedsiębiorca w mieście lub prowincji. Eventualnie przystąpi jako wspólnik lub weźmie w dzierżawę niedużą posiadłość ziemską, placąc na ur. lami, wydzierżawi przedsiębiorstwo przyjmie posadę kaucjonowanego kasera, zarządza a ego składami i t. p. Zgłoszenia — „Promień” Łódź, Piotrkowska 81. „dla Energetycznego” 76P1

B. RUSSKA

długoletnia nauczycielka, poleca swoje

Buro przepisywania na maszynie

udziela lekcji pisania na maszynach różnych i najnowszych systemów z dokładnym objaśnieniem konstrukcji i eksploatacji, a również lekcji korespondencji i arytmetyki handlowej
Łódź, ul. Kilińskiego № 83, m. 8, (obok poczty). 58K1

Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych

A. Kopydłowskiej

Łódź, Piotrkowska 154.

Kurs kroju, szycia, pasowania i modelowania. Uczenni

ce otrzymują świadectwa.

Kurs wszelkich robót ręcznych, s'ojdu, robót freblowskich, introligatorstwa, rysunków i wycinania.

Zapisy od 10-er do 1-er. Dla pracujących kursy wieczorne. Sprzedaż fasonów papierowych 5 K1

Uwagi do sprzedania

— Z powodu wyjazdu sprzedam zaraz —

Wawinię i k b ret z komfortem urządzone w jednym z większych miast na Pomorzu. Obrót miesięczny od 4 do 5 milionów mk. Oferty pod „kupie” do Biura Ogłoszeń „POLPRESS”, Grudziądz, ul. DŁUGA 8. 6 B2

Fabryka z. sztyw szkoleń

A. Biegański

ŁÓDŹ

Nawrot 41

Ceny Konkurencyjne (263B)

Di. **M. Skłodowska Felauer**

horoby kobiece i akuszerka

od 3 i pół — 5 i pół

Rozwadowska 1. (P)

K U P U J E

brylanty, złoto, srebro, perły
dymanty, stare zęby, garnetowe
pacę ceny najwyższe. Konstan-
ynowska № 7. prawa oficyna
[s e piętr] Z. MILICH (274d)

Obrączki ślubne

największy wybór
najniższe ceny

Brzezińska 10

„WOJTEK“
czysta męska wódka o wytwornym smaku

Tow. Akc. Hartwig Kantorowicz w Poznaniu

polecają:
Hurtowy skład win i wódek F. GLUGLA i Dom Handlowy S. BIELINSKI i S-ka
Południowa № 28. Aleje Kościuski № 17. tel. 285.

z a d a ć w s z e d z i e.

Opracowujemy bardzo pożądaną i długo oczekiwaną a urzędowo sankcjonowaną Skorowidz nazw miejscowości i urzędów.

Z naszego polecenia przebywa w Łodzi (Hotel Klukas) nasz przedstawiciel p. Tomaszewski i odwiedzi Szanownych pp. przemysłowców i kupców i zbierać będzie ogłoszenia i zamówienia na tenże.

Ze względu na bardzo wielkie zapotrzebowanie skorowidza takiego w kraju i zagranicą i że księga ta w najlepszym wykonaniu i przy dostępnych cenach dla publicznego użytku oddana będzie, liczymy na łaskawe poparcie.

Instytucja Kartogeograficzna Augustyn Szpręja, Toruń.

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia futra, garderobe i sprzęty domowe. WAJCMAN
Dzielna 19 (251)P6

Obiady

zdrowe i smaczne na miejscu i miasto wydaje Orla 25 m. 22 i p. prawa 11 (214)K0

Dr. Tadeusz Skibiński
D. kierownik kliniki położniczej i Medycznej Akademii (1922) w Petersburgu
Akuszerka i choroby kobiece Piotrkowska 17, przyjm. 5-6 pp.

Dr. Feliks Skusnowicz

ul. ANDRZEJA 11.
Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9-11 i od 3 do 7 i pół pp. Panie do 5. 49-B-8

Glinę ogniotrwłą

biało różowa i szara w każdej ilości posiada do sprzedaży w niskiej cenie. Biuro „Fortuna” Łódź, Wólczańska 163. 26J-3s.

TYLKO **100**

Skład węgla i drzewa

N. Rowińskiego i Grzegorzewskiego
Węglowa 7-b.

marek kosztuje pud smołnego, suchego drzewa.

Dla gospodyń lepiej się opłaci niż węgiel, gdyż za pud węgla można mieć 4 pudy wyborowego drzewa. 153H1.

„MARGOT“

PIOTRKOWSKA 64.

Poleca na sezon karnawałowy:

Suknie jedwabne trykotowe.

Pończochy jedwabne,

Suknie domowe i wizytowe.

SUKNIE od 4900.— SZALE weł. od 1500.—

BLUZKI 950.— Pończochy 490.—

REFORMY 1300.— SZALE z czapkami. ::

STANKI 790.— HALKI, CZEPECZKI ::

Pantofle Zakopiańskie dla dzieci i dorosłych.

Wykwintna bielizna damska III 190-1

Tanie obuwie!

Nadszedł świeży transport męskiego, damskiego oraz dziecięcego obuwia po cenach konkurencyjnych.

Męskie złote 5 00.—

czarne 4900.—

Damskie złote 5000.—

czarne 4800.—

Można nabywać w firmie chrześcijańskiej: główny

skład — Dębnowska 33, filja — Zgierska 37. 199B3

Glicerynę

chemicznie czysta 29% Be, poleca

Tow. Akc. „STREM“ w Łodzi

SZOSA PABJANICKA, telefon 65. 211P3

Inteligentna starsza osoba

umiejąca dobrze gotować, poszukuje zajęcia u bezdzietnego małżenstwa lub pojedynczej osoby

Łaskawe oferty przyjmuje „Rozwój“ sub „Pojedyncza osoba“ 143L10

Dr. S. KANTUR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych.
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i od 6-8.
Panie od 5-6.

Zdemobilizowany sierżant WP

z 7 io kl. wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek posady lub też przy mnie korepetycje. Oferty do Administracji „Rozwoju“ pod „Sierżant“ (212)z

FOTOGRAFJE

paszportowe wykonuje szybko i tanio bez względu a st. n. pogoły. Fotogr. „RAFFAEL“ Główna 5. (232)K3

Potrzebni chłopcy z kaucją

do roznoszenia gazet, zgłaszać się do Rozwoju 243K8

Dr. med. P. BRAUN

Południowa 23. powrócił. Spec. chorób wenerycznych i skórnych i moczopłciowych. Przyjm. 10-11 5-8 i anie 4-5 867-B-17

Komisarz Kasy Chorych m. Łodzi n nie szym ogłasza

Konkurs na KIEROWNICZE stanowisko

Kandydanci, posiadający odpowiednie kwalifikacje, winni składać oferty wraz podaniem krótkiego życiorysu i dotychczasowej działalności oraz dołączeniem odpisów odpowiednich świadectw pod adresem: Kasa Chorych m. Łodzi, skrzynka pocztowa № 251.

Posady do objęcia od 1 względnie 15 marca r. b. 240D2

Wielki lokal

w centrum miasta, odpowiedni na bank zaraz do odstąpienia.

Oferty poważnych rezydentów prosimy składać do „Rozwoju“ sub „Bank“ 258B2

Lecznica Lekarzy Specjalistów

Piotrkowska 17, (drugie podwórce) przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach — od 9 ej do 5 ej popoł. —
Cena za poradę 300 mł. 103P

KURSY BUCHALTEŃCZE

HENRYKA LUBINSKIEGO
Buchalterja, korespondencja rachunki handlowe, stenografia pisma, Ukończenie kursów upoważnia do objęcia posady biurowej. Wydawnictwa kursów podręczniki pucha terji i korespondencji są do nacya w księgarniach i kancelarii kursów, Piotrkowska 79 (186 4)

WIECZOR HUMORU POLSKIEGO

ARTURA ZAWADZKIEGO
na korzyść Macierzy Szkolnej
Pozostałe biletu nabywać można w kasie Filharmonii. 261K1